

ЕВРОПЕЙСКАТА НАТУРА 2000 НАДВИСВА КАТО ПОРЕДНА ДРАМА

Публикуван на: 03-10-2006

Източник: [Дневник](#)

Три месеца преди присъединяването си към Европейския съюз България все още не е представила списък на териториите, които ще бъдат включени в европейската екологична мрежа НАТУРА 2000. Ако до 31 декември това не бъде направено, ще последват санкции, включително и орязване на пари от структурните фондове на ЕС.

Заради сложността на въпроса по определянето на защитените зони има вероятност или срокът да не бъде спазен, или непрозрачно взетите решения да предизвикат скандали със сериозен отзвук в Брюксел. Освен почти фаталното забавяне неправителствените организации предупредиха и за информационно затъмнение, тъй като по липса на време няма да има и обществено обсъждане. Собственици и инвеститори се опасяват, че ще бъдат поставени пред свършен факт, когато терените им се окажат под действието на ограниченията, произтичащи от статута на защитените територии. Експерти препоръчват сами да потърсят информация в регионалните екоинспекции за това какви ще са евентуалните ограничения от включването в НАТУРА 2000 и какви са възможностите за обезщетения и финансиране на алтернативни дейности в защитените местности. Процедурата предвижда екип от представители на екологичните организации да предложи на ресорното министерство своето виждане какъв процент от общата територия на страната и кои конкретни зони да получат статут на защитени. Предложенията трябва да бъдат одобрени от екоминистерството, а после и от правителството. За всяка защитена зона министър Джевдет Чакъров ще издаде заповед, в която ще се описват границите ѝ и ограниченията на дейностите, които пречат на опазването на биоразнообразието.

Екипът на екоорганизациите по НАТУРА 2000 е изготвил карта с районите, които се предлагат за защита. Природозащитниците смятат, че в мрежата трябва да бъдат включени около 30% от площта на България, тъй като е сред страните с най-богато биоразнообразие в Европа. В момента у нас защитените земи са едва 5%. Екоминистърът Джевдет Чакъров обаче заяви пред "Дневник", че в НАТУРА ще попаднат около 20% от територията. За сравнение в страни като Словения, Словакия и Унгария таванът на защитените зони е 31%.

Освен оформящия се спор за процентите тепърва ще се изяснява и какви ще са ограниченията в защитените зони и какви обезщетения се предвиждат за бизнеса и за собствениците на имоти в тях. Според Симеон Марин от организацията "Зелени Балкани", който е координатор по НАТУРА 2000, около 900 млн. евро се очаква да бъде общата сума за дейностите, свързани с екомрежата. От тях 690 млн. евро ще дойдат от ЕС, а останалите са съфинансирани от българска страна. Сумата обаче е не само за компенсации, но и за плащания за агроекология, залесяване и подпомагане на фермери в райони с неплодородни земи. Парите ще се отпускат от разплащателната агенция, която е приемник на Държавния фонд "Земеделие", уточни Марин. От земеделското министерство отказаха информация по темата, тъй като всичко било на ниво проект.

ЕВРОПЕЙСКАТА НАТУРА 2000 НАДВИСВА КАТО ПОРЕДНА ДРАМА

Въпреки че още през 2001 г. правителството на НДСВ и ДПС записа в програмата си до края на мандата да се определят районите, които да бъдат включени в НАТУРА 2000, едва през този август беше сформирана междуведомствена работна група, която да изготви критериите за издаването на разрешения за инвестиционни намерения и експлоатация на защитените зони. За момента групата е приела правилник за дейността си и тепърва ще изработва изискванията, каза Чакъров. В дирекция "Екология" в Пазарджик например не бяха чували за европейската екомрежа. "Недопустимо е три месеца преди влизането в сила на този проект да няма информация за терените, които са включени в защитените зони, и каква дейност не може да се осъществява там, но това е факт", заяви кметът на пазарджишкото с. Хаджиево Андон Андонов. Христо Иванов от отдел "Защитени територии" към община Сливен каза, че няма проблем заинтересувани инвеститори да получат информацията за обхвата на екомрежата. В Русе обаче твърдят, че проектът все още се подготвя, и затова не могат да информират хората.

Справка в областната администрация във Варна показва, че според предложенията на екоорганизациите 70-80% от областта може да се превърнат в защитена зона. Там ще попадне цялата община Бяла, каза Атанас Атанасов от местната дирекция "Социални дейности и екология". По думите му над 30 преписки на инвеститори са спрени, докато се изясни положението. В Белослав под екоограниченията може да се окаже цялата промишлена зона. Там се намират ТЕЦ - Варна, "Енергоремонт", кораборемонтната фирма "Делфин 1", стъklarският завод "Белопал" и други. Според кмета Емил Дичев ситуацията става абсурдна, защото дори пристанище Варна-запад попада в предложената екозона.

В областните и общинските администрации казват, че се очакват протести от страна на засегнатите. Симеон Марин заяви, че ако хората недоволстват, това ще е единствено заради липсата на информация за дейността, която могат да развият върху защитените територии. Той обясни, че собствениците ще могат всяка година да кандидатстват за обезщетения по линия на агроекологичната програма, която подпомага земеделските производители при използване на методи за производство, опазващи околната среда. Така, ако земята ви попада в защитена територия, можете да развияте еко- или селскостопански туризъм или да поддържате биоразнообразието в района срещу определено обезщетение. Според Марин се предвиждат по около 40 евро за хектар. Максималното годишно плащане е 200 евро на хектар. Той уточни, че цените на обезщетенията ще са под пазарните, но още не се знае с колко, тъй като размерът им ще зависи от наложените ограничения.

Под въпрос остават и заварените положения, защото в много от предложените райони от години има промишленост, развива се туризъм или друга дейност. По думите на Марин, ако даден ВЕЦ нарушава биологичното разнообразие в реката, ще има възможност да синхронизира дейността си с економите за региона. Ако технологично не успее да го стори, може и да бъде закрит.

В бъдеще всеки инфраструктурен проект в защитена зона ще трябва да се съгласува с ЕК още преди да започнат проучвателните дейности за него. При проект с национално значение биоразнообразието може да бъде преместено в съседен район със същите условия, ако ситуацията позволява.

Според екипа на НАТУРА 2000 не са изключени и дела срещу държавата, когато собственикът е недоволен от наложените забрани. Възможни са и обратни дела - за това, че е допуснат строеж в защитена зона. Марин обяснява, че в ЕС 100% от делата срещу държавата за строеж в защитени местности са спечелени, защото опазването на природата е приоритет.

**ЕВРОПЕЙСКАТА НАТУРА 2000 НАДВИСВА
КАТО ПОРЕДНА ДРАМА**
